

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddsvakter¹;

RPSFS 2012:16
FAP 694-1

beslutade den 9 augusti 2012.

Utkom från trycket
den 20 december 2012

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 15 § 1 och 2 skydds-
förordningen (2010:523) och meddelar följande allmänna råd.

Innehållsförteckning

1 kap. Definitioner	3
2 kap. Utbildning av skyddsvakt	3
Grundutbildning	3
Fortbildning	3
Utbildning	3
Särskild utbildning	4
3 kap. Godkännandeprovning	4
Laglydnad	4
Medborgerlig pålitlighet	4
Lämplighet i övrigt	5
4 kap. Funktionsbeteckning och uniform m.m.	5
Funktionsbeteckning	5
Uniform	5
Bevis om godkännande	5
5 kap. Utrustning	6
6 kap. Befogenheter och rapporteringsskyldighet	8
Skyddsvakts befogenheter	8
Rapportering	8
Rapport över avlossat skott	9
7 kap. Återkallelse	9
8 kap. Bevakning av civila skyddsobjekt	10
Skyddsobjektsförteckning	10

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 398L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 398L0048).

Bilagor:

<i>Bilaga 1</i>	Grundutbildning för skyddsvakt
<i>Bilaga 2</i>	Förkortad utbildning för skyddsvakt
<i>Bilaga 3</i>	Utbildning för användare av pepparspray (OC-spray)
<i>Bilaga 4</i>	Utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt
<i>Bilaga 5</i>	Förkortad utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt
<i>Bilaga 6</i>	Handfängsel för skyddsvakt
<i>Bilaga 7</i>	Batonger som får bäras av skyddsvakt
<i>Bilaga 8</i>	OC-spray för skyddsvakt
<i>Bilaga 9</i>	Hjälm för skyddsvakt
<i>Bilaga 10</i>	Tjänstetecken för och utmärkning av skyddsvakt
<i>Bilaga 11</i>	Varselväst för skyddsvakt

1 kap. Definitioner

1 § Med skyddsvakt ska i denna författning förstås den som godkänts för uppgiften av länsstyrelsen. Andra begrepp som nämns i denna författning ska ha samma innebörd som i skyddslagen (2010:305).

2 kap. Utbildning av skyddsvakt

Grundutbildning

1 § Endast den som med godkänt resultat genomgått föreskriven grundutbildning för skyddsvakt enligt *bilaga 1* får efter prövning enligt 25 § skyddslagen (2010:305) godkännas som skyddsvakt.

2 § Utan hinder av 1 § får den som är behörig att utföra arbete som

- ordningsvakt,
- väktare eller
- militär skyddsvakt (utbildad 2010 eller senare)

godkännas som skyddsvakt om han eller hon med godkänt resultat genomgått föreskriven förkortad grundutbildning för skyddsvakt enligt *bilaga 2* efter prövning enligt 25 § skyddslagen (2010:305).

3 § Utbildning enligt 1, 2 och 5 §§ får inte vara äldre än fem år för att kunna läggas till grund för ett godkännande som skyddsvakt.

Fortbildning

4 § Endast den som med godkänt resultat har genomgått fortbildning i enlighet med 5 § och prövats enligt 25 § skyddslagen (2010:305) får på nytt godkännas som skyddsvakt.

5 § Fortbildningen ska omfatta 20 lektionstimmar och innehålla en repetition av grundutbildningen.

Fortbildning ska vara genomförd senast fem år efter att grundutbildning eller förkortad grundutbildning genomförts. Därefter ska fortbildning vara genomförd senast vart femte år räknat från att föregående fortbildning genomförts.

Har mer än fem år förflutit sedan den senaste utbildningen genomfördes måste sökanden genomgå en ny grundutbildning i enlighet med 1–2 §§ innan ett nytt godkännande som skyddsvakt får meddelas.

Utbildning

6 § I enlighet med vad som sägs i 2 § andra stycket lagen (1974:191) om bevakningsföretag får föreskriven utbildning av skyddsvakter enligt 1, 2 och 5 §§ endast bedrivas efter beslut om auktorisation för verksamhetslaget Utbildning av skyddsvakt.

7 § Utbildning enligt denna författning får inte inrymma fler än 50 lektionstimmar per kalendervecka och inte mer än 10 lektionstimmar per dag.

En lektionstimme ska omfatta 45 minuter. I de teoretiska ämnena får grupperna som undervisas bestå av högst 25 elever per lärare. I de praktiska momenten får grupperna bestå av högst 10 elever per lärare.

Särskild utbildning

8 § En skyddsvakt som bevakar en kärnteknisk anläggning ska på begäran av polismyndigheten delta i särskild utbildning som polismyndigheten anordnar gällande säkerheten vid kärnteknisk anläggning. Utbildningen ska vara kostnadsfri och får inte överstiga fem dagar per år.

3 kap. Godkännandeprövning

Laglydnad

Allmänna råd

Beslut om avslag på en ansökan med anledning av bristande laglydnad bör grunda sig på en lagakraftvunnen dom, ett godkänt strafföreläggande, ett godkänt föreläggande om ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. rättegångsbalken eller 16 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

Vid bedömningen av laglydnaden bör länsstyrelsen ta hänsyn till brottets straffvärde, omständigheterna vid brottet och den tid som har förflutit från det att brottet begicks.

Länsstyrelsen bör som huvudregel ta hänsyn endast till brott som inträffat inom de senaste fem åren. Tiden bör dock utsträckas om det är fråga om brott för vilket fängelse har utdömts som påföljd.

Om en sökande begått brott med fängelse i straffskalan bör länsstyrelsen, med hänsyn till brottets karaktär och omständigheterna vid brottet, överväga att avslå ansökan. Som huvudregel bör exempelvis följande brott leda till att ansökan avslås; uppsåtliga brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid, tillgreppsbrott som inte är ringa, vapen-, narkotika- och dopningsbrott, smuggling, brott mot tystnadsplikt och mutbrott.

En ansökan bör även avslås när det är fråga om flera i och för sig mindre allvarliga brott eller förseelser som inte medfört svårare påföljd än böter, men som sammantaget tyder på bristande respekt för gällande författningar.

Medborgerlig pålitlighet

Allmänna råd

Prövningen av en sökandens medborgerliga pålitlighet omfattar kontroll av om sökanden förekommer i register hos Säkerhetspolisen eller om det i övrigt behandlas uppgifter om sökanden hos Säkerhetspolisen. Som en huvudregel bör gälla att han eller hon inte får förekomma i de säkerhetsskyddsregister som finns. Utrymmet att trots förekomst meddela ett godkännande är litet och grundar sig på en bedömning av

antalet förekomster, dess samlade innehåll samt när i tid händelserna förekommit.

Lämplighet i övrigt

Allmänna råd

Beslut om avslag på en ansökan med anledning av bristande lämplighet bör grunda sig på skäligen misstanke om brott, omhändertagande enligt lag eller annan omständighet som har betydelse vid bedömningen av om sökanden kommer att utföra arbetsuppgifterna på ett godtagbart sätt.

Länsstyrelsen bör överväga att avslå en ansökan med hänvisning till bristande lämplighet om en person är skäligen misstänkt för brott som normalt leder till att ansökan avslås på grund av bristande laglydnad enligt vad som exemplifieras i det allmänna rådet till laglydnadsprövningen.

Andra omständigheter som bör leda till att ansökan avslås på grund av bristande lämplighet är att sökanden vid upprepade tillfällen har varit föremål för ingripande med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. eller 13 § polislagen (1984:387).

En ansökan bör avslås även när det är fråga om sådana upprepade beteenden som visserligen inte har föranlett några ingripanden, men som ändå tyder på att personen är olämplig för arbetsuppgiften.

Exempel på annan omständighet som kan innebära att sökanden bedöms som olämplig är om personen lider av en psykisk störning, missbrukar narkotika eller andra droger.

4 kap. Funktionsbeteckning och uniform m.m.

Funktionsbeteckning

1 § En skyddsvakt ska bära funktionsbeteckning enligt *bilaga 10*. Funktionsbeteckning för annan typ av bevakning får inte bäras synligt.

Uniform

2 § En skyddsvakt ska bära en för uppdraget lämplig uniform. Den uniform som bärs ska på ett otvetydigt sätt skilja sig från de uniformer som föreskrivs för poliser och ordningsvakter.

3 § En skyddsvakt får till uniform även bära sådan reflexväst som anges i *bilaga 11*.

Bevis om godkännande

4 § En skyddsvakt ska på begäran visa upp sitt bevis om godkännande för envar.

Bevis om godkännande behöver dock inte visas upp om begäran uppenbarligen framställs i trakasseringssyfte eller om begäran inte föranleds av skyddsvaktens bevakningsuppdrag.

Identitetshandling och bevis om förordnande ska på begäran visas upp för polis och myndighet som utför tillsyn av tjänstgöringsstället.

5 § Ett bevis om godkännande av skyddsvakt ska innehålla uppgift om

1. vilken länsstyrelse som har meddelat godkännandet,
2. skyddsvaktens fullständiga namn och personnummer,
3. datum för bevisets utfärdande,
4. anställning eller uppdrag hos viss arbets- eller uppdragsgivare eller tjänstgöring vid vissa skyddsobjekt, och
5. den tid under vilken godkännandet gäller.

5 kap. Utrustning

1 § En skyddsvakt ska vara utrustad med handfängsel. Handfängslen ska vara av metall och av samma typ som poliser får använda.

Under ledning av och i samverkan med polis får skyddsvakt vid särskild insats använda även andra typer av handfängsel som delats ut av polisen.

Allmänna råd

Med särskild insats avses exempelvis en insats där skyddsvakt samverkar med polisen med anledning av en ökad hotbild mot ett skyddsobjekt.

2 § En skyddsvakt får vara utrustad med gummibatong eller expanderbar batong. Endast sådana batonger som anges i *bilaga 7* får bäras och användas.

Skyddsvakt som inte genomfört grundutbildning enligt denna föreskrift får endast bära expanderbar batong om han eller hon i funktion som ordningsvakt eller väktare är behörig att bära expanderbar batong.

3 § En skyddsvakt får medföra och använda hund för eget skydd och ingripanden som sker med stöd av 11–13 §§ skyddslagen (2010:305) om

1. han eller hon har genomgått sådan kurs som föreskrivs för utbildning för hundförare i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till lagen (1974:191) och förordningen (1989:149) om bevakningsföretag FAP 579-2 och
2. ekipaget prövats och godkänts i den ordning som föreskrivs för prövning och godkännande av hund och hundekipage i FAP 579-2.

4 § En skyddsvakt får efter medgivande av godkännandemyndigheten använda hund (sökhund) för att söka efter sprängämnen och andra farliga föremål. Hundföraren ska vid ansökan om sådant godkännande genom intyg kunna styrka att ekipaget med godkänt resultat har genomgått en för uppgiften lämplig utbildning.

Av intyget ska framgå

1. utbildningens omfattning, mål och syfte,

2. vem som anordnat och ansvarat för utbildningen,
3. vem som undervisat i aktuella ämnen,
4. vilka krav som ställts för godkänt resultat, och
5. att utbildning genomförts av sökanden med godkänt resultat.

5 § En skyddsvakt får efter medgivande av godkännandemyndigheten vara utrustad med OC-spray om han eller hon med godkänt resultat har genomgått utbildning i handhavande av OC-spray enligt *bilaga 3* eller erhållit utbildning som av länsstyrelsen bedömts som likvärdig. Endast sådan OC-spray som anges i *bilaga 8* får bäras och användas.

6 § Användning av OC-spray ska ske med hänsyn tagen till den smärta och det obehag som åtgärden innebär för den som utsätts för sprayen.

7 § OC-spray får användas bara om uppgiften inte kan lösas på något annat, mindre ingripande sätt.

Allmänna råd

OC-spray är ett hjälpmedel som innebär ett betydande mått av våldsanvändning och som i princip är avsett att användas i situationer där våld måste användas och där andra metoder inte är ändamålsenliga.

OC-spray bör inte i andra fall än då rätt till nödvärn föreligger användas vid ingripande mot personer som ingår i en folksamling.

8 § En skyddsvakt som använt OC-spray mot en person ska, om det är möjligt, snarast se till att personen befrias från sprayen (sanering). Skyddsvakt som är utrustad med OC-spray ska därför också medföra för ändamålet avsedd saneringsduk.

9 § En skyddsvakt får efter medgivande av godkännandemyndigheten vara utrustad med skjutvapen om han eller hon med godkänt resultat har

1. genomgått föreskriven utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt enligt *bilaga 4* eller
2. genomgått föreskriven utbildning i handhavande av skjutvapen för väktare enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till lagen (1974:191) och förordningen (1989:149) om bevakningsföretag FAP 579-2 och därefter genomgått förkortad utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt enligt *bilaga 5* FAP 694-1.

Därefter ska föreskrivet kompetensprov enligt *bilaga 4* årligen genomföras med godkänt resultat.

En skyddsvakt får endast bära och använda enhandsvapen som inte är helautomatiskt med en kaliber på högst 9 mm. Ammunitionen ska vara av den typ som polisen får använda i sina tilldelade enhandsvapen. Kompetensskjutning får genomföras i bevakningsföretaget regi eller motsvarande om den leds av en person med behörighet att vara instruktör i utbildningsföretag avseende handhavande av skjutvapen för väktare.

Länsstyrelsen ska föra en förteckning över skyddsvakter som genomgått utbildning enligt *bilaga 4* och *5*.

10 § En skyddsvakt får inte vara utrustad med och använda andra hjälpmedel avsedda för våldsanvändning än de som nämns i 5 kap. 1–5 och 9 §§.

11 § En skyddsvakt får vara utrustad med och använda skyddshjälm när förhållandena så kräver. Hjälmens ska vara blå och uppfylla de krav som ställs i *bilaga 9*

12 § En skyddsvakt som bär utrustning som enligt 5 kap. 1–5, 9 och 11 §§ ska på anmodan av länsstyrelsen visa intyg som styrker att utrustningen eller utbildning uppfyller de krav som ställs.

6 kap. Befogenheter och rapporteringsskyldighet

Skyddsvakts befogenheter

1 § Bestämmelser om skyddsvakts befogenheter att använda tvångsmedel och våld finns i

- 24 kap. 7 § och 27 kap. 4 § rättegångsbalken,
- 24 kap. 1,2 och 5 §§ brottsbalken,
- 10–17 §§ skyddslagen (2010:305), och
- 10 § 2 och 4, 10 a, 19 och 29 §§ polislagen (1984:387).

Rapportering

Allmänna råd

Fullgörande av rapporteringsskyldigheten enligt 17 § skyddslagen (2010:305) bör skyddsvakt skyndsamt skriftligen rapportera bl.a. när han eller hon har

- gripit med stöd av 13 § skyddslagen (2010:305) eller 24 kap. 7 § rättegångsbalken,
- genomfört kroppsvisitation enligt 19 § 1 polislagen (1984:387),
- avvisat, avlägsnat eller omhändertagit med stöd av 12 § skyddslagen (2010:305),
- tagit föremål i beslag enligt 14 § skyddslagen (2010:305) eller 27 kap. 4 § rättegångsbalken, eller
- använt handfängsel, batong eller skjutvapen.

Rapporten bör innehålla uppgifter om

- vem som har fattat beslutet om ingripandet,
- grunden för beslutet och tidpunkten när det har fattats,
- vem eller vilka som har deltagit i ingripandet,
- vilka hjälpmedel för tvångsanvändning som använts,
- beslagtaget gods,
- sanering skett av person som utsatts för OC-spray,
- vem eller vilka som ingripandet har riktat sig mot,
- tidpunkten för ingripandet, och
- vad som i övrigt har förekommit vid ingripandet.

Om hjälpmedel avsedda för tvångsmedelsanvändning har använts vid ingripandet bör det i rapporten finnas uppgifter om anledningen till det.

Rapport över avlossat skott

Allmänna råd

En skyddsvakt som avlossat varningsskott eller verkningseld mot person bör omedelbart rapportera detta till länsstyrelsen i det län där skottet avlossades. Han eller hon bör vidare lämna en skriftlig rapport till bevakningsföretagets vapenansvarige eller till föreståndaren så snart det kan ske. Är skyddsvakten inte anställd av ett bevakningsföretag bör rapporten lämnas till motsvarande funktion hos arbetsgivaren. Den vapenansvarige bör, med eget yttrande över situationen, skyndsamt lämna rapporten vidare till länsstyrelsen i det län där skottet avlossades.

En skyddsvakt som av våda avlossat ett skott bör så snart det kan ske lämna en skriftlig rapport till bevakningsföretagets vapenansvarige eller motsvarande funktion hos arbetsgivare. Den vapenansvarige bör, med eget yttrande över situationen, skyndsamt lämna rapporten vidare till länsstyrelsen.

7 kap. Återkallelse

Allmänna råd

Återkallelse med hänvisning till bristande lämplighet bör även övervägas om skyddsvakt är skäligen misstänkt för sådana brott som exemplifieras i 3 kap. denna föreskrift, oaktat att en laga kraftvunnen dom inte föreligger.

Återkallelse kan dessutom ske när särskild anledning finns. Sådana skäl kan vara att skyddsvakten uppenbart åsidosatt sina åligganden enligt denna eller andra författningar, exempelvis genom att inte åtlyda polismans order enligt 12 § skyddsförordningen (2010:523) eller på annat sätt brister i skicklighet.

8 kap. Bevakning av civila skyddsobjekt

Skyddsobjektsförteckning

1 § Länsstyrelsen ska upprätta en förteckning över civila skyddsobjekt inom länen. Förteckningen ska delges berörda myndigheter.

Allmänna råd

- Av förteckningen bör framgå
- typ av anläggning och anläggningens betydelse
  - geografiskt läge
  - ägare/nyttjare
  - behov av resurser för skydd.

9 kap. Undantag

1 § Rikspolisstyrelsen får om särskilda skäl finns efter ansökan medge undantag från bestämmelserna i denna författning. Kopia av sådant beslut ska skickas till godkännandemyndigheten.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder ikraft den 1 januari 2013, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om utbildning och utrustning av skyddsvakter samt bevakning av civila skyddsobjekt; RPSFS 1991:5, FAP 579-3, ska upphöra att gälla.

2. Utan hinder av vad som sägs om utbildning i 2 kap. 1, 2 och 5 §§ får skyddsvakter utbildas enligt de äldre föreskrifterna fram till utgången av 2013, och sådan äldre utbildning ligga till grund för beslut om godkännande.

3. Utan hinder av vad som sägs i 4 kap. 1 § får tjänstetecken enligt de äldre föreskrifterna bäras fram till utgången av 2013.

4. Utan hinder av vad som sägs i 5 kap. 9 § får, fram till utgången av 2013, medgivande enligt de äldre föreskrifterna ges skyddsvakt att bära skjutvapen.

5. Skyddsvakt som före den 1 januari 2013 var behörig att bära skjutvapen ska ha fortsatt behörighet att bära sådant.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

BENGT SVENSON

Lars Sjöberg
(Rättsavdelningen)

Grundutbildning för skyddsvakt

80 lektionstimmar

De lektionstimmar som anvisas hindrar inte att olika ämnen integreras med varandra.

Ämne	Introduktion
Innehåll	– Definition av begreppen skyddsvakt och skyddsobjekt enligt skyddslagen (2010:305) och skyddsförordningen (2010:523).
Mål	Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha övergripande kunskap om skyddsvaktens uppgift, vilka objekt som kan vara skyddsobjekt och skillnader mellan dessa, exempelvis värdedepå jämfört med myndighetsbyggnad.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning.
Beräknad tid	1 timme.

Ämne	Juridik
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – 2 kap. regeringsformen. – FN:s konvention om barnets rättigheter. – 24 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken (RB). – Lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. – 27 kap. 4 § RB. – 23 och 24 kap brottsbalken samt kriterierna för de mest relevanta brotten i denna balk. – 10 § första stycket 2, 19 § första stycket 1 och 29 § polislagen (1984:387). – Skyddslag (2010:305). – Skyddsförordningen (2010:523). – Dokumentation över frihetsberövande enligt 5 kap. 1 § FAP 694-1. – BrB 8 kap 5, 6 §§, 13 kap 4 §, 19 kap 5 §, 20 kap 1, 3 §§. – Lag om straff för terroristbrott (2003:148). – Offentlighets- och sekretesslag (2009:400). – Säkerhetsskyddsförordning (1996:633). – Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddsvakter samt bevakning av civila skyddsobjekt, RPSFS 2012:16, FAP 694-1. – Straffrättslig immunitet.

Mål	<p>Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha sådana juridiska kunskaper att han eller hon kan tillämpa de regler som styr och i övrigt är relevanta för ett ingripande.</p> <p>Deltagaren ska skriftligen kunna redogöra för de juridiska överväganden som har föregått ett gripande enligt</p> <ul style="list-style-type: none"> – 13 § skyddslagen (2010:305), – 24 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken, eller – 35 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. <p>Deltagaren ska också, i förekommande fall, kunna redogöra varför den som blivit gripen frigivits utan att polismyndigheten har kontaktats.</p>
Genomförande	<p>De nödvändiga juridiska kunskaperna ska inhämtas dels genom problembaserad inläring och undervisning, dels genom seminariediskussioner med utgångspunkt från verklighetsbaserade händelser.</p> <p>Deltagaren ska vidare, med hänsyn till föreskriven dokumentationsskyldighet, öva sig i att på ett juridiskt relevant sätt skriftligen redogöra för de olika överväganden som föregått ett gripande och, i förekommande fall, varför polismyndigheten inte kontaktats.</p> <p>Ämnet ska ledas av en person som har minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.</p>
Beräknad tid	20 timmar.
Ämne	Risk- och hotbildsanalys
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – Aktuella säkerhetshot mot skyddsobjekt. – Historisk bild av brott mot skyddslagen. – Risk- och hotbildsanalys.
Mål	<p>Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha fått övergripande kännedom om</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aktuella säkerhetshot och hotbilder, – olika typer av hotande verksamhet mot olika skyddsobjekt, – exempel på handlingar som kännetecknar förberedelser och fullbordandet av olika typer av brottsliga angrepp, – metoder för hur risker kan identifieras, samt – metoder för att hantera identifierade risker.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning.
Beräknad tid	4 timmar.

Ämne**Bevakningstjänst****RPSFS 2012:16****Innehåll**

- Polisens uppgifter, ansvarsfördelning och samverkan.
- Skyddsvaktens uppgifter.
- Begreppet myndighetsutövning.
- Utrustning.
- Bevakningsinstruktioner.
- Grundförfarande vid olika typsituationer.
- Praktiskt genomförande av tvångsmedel.
- Arbetsmiljöregler.
- Protokollföring och rapportering.
- Tekniska hjälpmedel vid bevakningen.

Mål

Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha sådana kunskaper att han eller hon kan tillämpa de regler som i övrigt är relevant för bevakningsuppgiften.

Genomförande

Målet ska nås genom teoretisk undervisning.

Beräknad tid

8 timmar.

Ämne**Brand****Innehåll**

- Räddningstjänstens organisation och roll,
- brandförlopp,
- släckteknik,
- släckmedel, och
- brandsyn.

Mål

Deltagaren ska efter utbildningen ha kunskap om hur bränder kan förebyggas samt hur man vidtar primära brandbekämpande åtgärder.

Genomförande

Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning och genom att deltagaren praktiskt får öva att släcka en brand

Ämnet ska ledas av en person som med godkänt resultat lägst genomgått utbildning för räddningsinsats (9 veckor)

i regi av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) eller motsvarande utbildning i äldre system eller motsvarande kunskap.

Beräknad tid

5 timmar.

Ämne**Yrkesetik och moral****Innehåll**

Värderingar, människosyn, mental förberedelse för Frestelser i bevakningsarbetet.

Mål	Deltagaren ska efter utbildningen ha fått en god yrkesetisk grund att utgå ifrån i sitt arbete. Deltagaren ska även i viss mån kunna förutse och identifiera de moraliska dilemman och frestelser som en skyddsvakt kan utsättas för i samband med sitt arbete.
Genomförande	Målet ska uppnås genom att man i diskussioner och rollspel analyserar situationer som bygger på verkliga eller fingerade situationer. Ämnet ska ledas av en person med intresse och god fallenhet för yrkesetiska frågeställningar.
Beräknad tid	3 timmar.
Ämne	Konflikthantering och självskydd
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – Konflikthantering och annan yrkespsykologi. – Säkerhetstänkande. – Greppteknik. – Användande av utrustning bl.a. batong och handfängsel. – Rollspel.
Mål	Deltagaren ska efter genomförd utbildning kunna <ul style="list-style-type: none"> – redogöra för beskrivningsmodellen konfliktrappan, – ge praktiska exempel på hur man vid ingripanden kan undvika beteenden som motsvaras av trappans steg 3, 4 och 6, – redogöra för vad som definierar ett aktivt lyssnande, – redogöra för minst tre konfliktreducerande strategier, – genomföra utlärd grepptekniker korrekt, samt – i ett scenario uppvisa ett säkerhetsmässigt beteende genom att tillämpa lämplig placering, avstånd, kommunikation m.m.
Genomförande	Med utgångspunkt från Rikspolisstyrelsens handbok i självskydd ska lämpliga metoder läras ut i såväl teori som praktik. Momentet självskydd ska ledas av instruktör i auktoriserat utbildningsföretag behörig att leda ämnet konflikthantering och självskydd.
Beräknad tid	14 timmar.

Ämne**Expanderbar batong****RPSFS 2012:16****Innehåll**

- Grundställning.
- Högt och lågt utslag.
- Ihopslag.
- Färdigställning.
- Forehand- och backhandslag.
- Blockering.
- Skaderisker.

Mål

- Deltagaren ska efter utbildningen
- ha god färdighet i att använda expanderbar batong och
  - ha god kunskap om de skaderisker som kan följa med detta.

Genomförande

Ämnet Expanderbar batong ska ledas av en instruktör i auktoriserat utbildningsföretag behörig att leda ämnet konflikthantering och självskydd. I den praktiska delen ska det finnas en instruktör per tio deltagare. Förflyttningsövningar och händelsestyrda övningar ska ingå som metod. Kursen ska avslutas med kunskapskontroll i form av tillämpad övning.

Beräknad tid

8 timmar.

Ämne**Akutsjukvård****Innehåll**

- L-ABCDE,
- grundläggande HLR,
- hjärtstartarutbildning (AED) samt
- luftvägstopputbildning enligt Svenska rådet för hjärt/lungräddnings (HLR-rådet) rekommendationer och riktlinjer baserade på internationella riktlinjer från ERC.

Mål

Efter att ha genomgått utbildningsmomentet ska deltagaren kunna ge första hjälpen

Genomförande

Målet ska uppnås genom teori och praktiska övningar. Ämnet ska ledas av en legitimerad sjuksköterska eller annan person med minst motsvarande kunskapsnivå.

Beräknad tid

6 timmar.

Ämne	Beslutsträning
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – Analysera teoretiska problem, – välja lämpliga alternativa lösningar, – välja lagstöd och grundförfarande, – tillämpa av rättssäkerhetsprinciperna och regler för tvångsmedelsanvändning, – göra riskanalys och besluta om handlingsplan, och – tillämpa regler för rapportering.
Mål	Deltagaren ska kunna lösa teoretiska problem genom att använda kunskaper från utbildningen.
Genomförande	Teoretiska problem presenteras för deltagaren som därefter löser dessa enskilt med hjälp av tilldelat studiematerial. Deltagarna ska få återkoppling på sin lösning av läraren.
Beräknad tid	4 timmar.
Ämne	Praktisk övning
Innehåll	Lösa bevakningsuppgifter med hjälp av olika grundförfaranden vid olika typsituationer i skyddsvaktens arbete.
Mål	Deltagaren ska kunna utföra grundförfaranden genom att använda kunskaper från utbildningen.
Genomförande	Formell praktisk övning.
Beräknad tid	4 timmar.
Ämne	Skriftligt och praktiskt prov
Innehåll	Ett skriftligt prov med frågor som tar sikte på de ämnen som behandlats under utbildningen och ett praktiskt prov.
Genomförande	Deltagaren ska för att bli godkänd klara såväl ett skriftligt som praktiskt prov. Det praktiska provet ska utföras i form av ett rollspel där deltagaren på ett lämpligt sätt ska lösa en konstruerad bevakningsuppgift.
Beräknad tid	3 timmar.

Förkortad utbildning för skyddsvakt**40 lektionstimmar**

De lektionstimmar som anvisas hindrar inte att olika ämnen integreras med varandra.

Ämne	Introduktion
Innehåll	– Definition av begreppen skyddsvakt och skyddsobjekt enligt skyddslagen (2010:305) och skyddsförordningen (2010:523).
Mål	Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha övergripande kunskap om skyddsvaktens uppgift, vilka objekt som kan vara skyddsobjekt och skillnader mellan dessa, exempelvis värdedepå jämfört med myndighetsbyggnad.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning.
Beräknad tid	1 timme.

Ämne	Juridik
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – 2 kap. regeringsformen. – FN:s konvention om barnets rättigheter. – 24 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken (RB). – Lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. – 27 kap. 4 § RB. – 23 och 24 kap brottsbalken samt kriterierna för de mest relevanta brotten i denna balk. – 10 § första stycket 2, 19 § första stycket 1 och 29 § polislagen (1984:387). – Skyddslag (2010:305). – Skyddsförordningen (2010:523). – Dokumentation över frihetsberövande enligt 5 kap. 1 § FAP 694-1. – BrB 8 kap 5, 6 §§, 13 kap 4 §, 19 kap 5 §, 20 kap 1, 3 §§. – Lag om straff för terroristbrott (2003:148). – Offentlighets- och sekretesslag (2009:400). – Säkerhetsskyddsförordning (1996:633). – Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddsvakter samt bevakning av civila skyddsobjekt, RPSFS 2012:16, FAP 694-1. – Straffrättslig immunitet.

Mål	<p>Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha sådana juridiska kunskaper att de kan tillämpa de regler som styr och i övrigt är relevanta för ett ingripande.</p> <p>Deltagaren ska skriftligen kunna redogöra för de juridiska överväganden som har föregått ett gripande enligt</p> <ul style="list-style-type: none"> – 13 § skyddslagen (2010:305), – 24 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken, eller – 35 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. <p>Deltagaren ska också, i förekommande fall, kunna redogöra varför den som blivit gripen har frigivits utan att polismyndigheten kontaktats.</p>
Genomförande	<p>Målet ska uppnås genom att innehållet i de nämnda bestämmelserna lärs ut dels genom problembaserad inläring och undervisning, dels genom seminariediskussioner med utgångspunkt från verklighetsbaserade händelser.</p> <p>Deltagaren ska vidare, med hänsyn till föreskriven dokumentationsskyldighet, öva sig i att på ett juridiskt relevant sätt skriftligen redogöra för de överväganden som föregått ett gripande och, i förekommande fall, varför polismyndigheten inte har kontaktats.</p> <p>Ämnet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.</p>
Beräknad tid	16 timmar.
Ämne	Risk- och hotbildsanalys
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – Aktuella säkerhetshot mot skyddsobjekt. – Historisk bild av brott mot skyddslagen. – Risk- och hotbildsanalys
Mål	<p>Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha fått övergripande kännedom om</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktuella säkerhetshot och hotbilder. – olika typer av hotande verksamhet mot olika skyddsobjekt, – exempel på handlingar som kännetecknar förberedelser och fullbordandet av olika typer av brottsliga angrepp, – metoder för hur risker kan identifieras, samt – metoder för att hantera identifierade risker.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning.
Beräknad tid	4 timmar.

Ämne**Bevakningstjänst****RPSFS 2012:16****Innehåll**

- Polisens uppgifter, ansvarsfördelning och samverkan.
- Skyddsvaktens uppgifter.
- Begreppet myndighetsutövning.
- Utrustning.
- Bevakningsinstruktioner.
- Grundförfarande vid olika typsituationer.
- Praktiskt genomförande av tvångsmedel.
- Arbetsmiljöregler.
- Protokollföring och rapportering.
- Tekniska hjälpmedel vid bevakningen.

Mål

Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha sådana kunskaper att han eller hon kan tillämpa de regler som i övrigt är relevant för bevakningsuppgiften.

Genomförande

Målet ska nås genom teoretisk undervisning.

Beräknad tid

8 timmar.

Ämne**Beslutsträning****Innehåll**

- Analysera teoretiska problem,
- välja lämpliga alternativa lösningar,
- välja lagstöd och grundförfarande,
- tillämpa av rättssäkerhetsprinciperna och regler för tvångsmedelsanvändning,
- göra riskanalys och besluta om handlingsplan, och
- tillämpa regler för rapportering.

Mål

Deltagaren ska kunna lösa teoretiska problem genom att använda kunskaper från utbildningen.

Genomförande

Teoretiska problem presenteras för deltagaren som därefter löser dessa enskilt med hjälp av tilldelat studiematerial.

Deltagaren ska få återkoppling på sin lösning av läraren.

Beräknad tid

4 timmar.

Ämne**Praktisk övning****Innehåll**

Lösa bevakningsuppgifter med hjälp av olika grundförfaranden vid olika typsituationer i skyddsvaktens arbete.

Mål

Deltagaren ska kunna utföra grundförfaranden genom att använda kunskaper från utbildningen.

RPSFS 2012:16	Genomförande	Praktisk övning.
	Beräknad tid	4 timmar.
	Ämne	Skriftligt och praktiskt prov
	Innehåll	Ett skriftligt prov med frågor som tar sikte på de ämnen som behandlats under utbildningen och ett praktiskt prov.
	Genomförande	Deltagaren ska för att bli godkänd klara såväl ett skriftligt som praktiskt prov. Det praktiska provet ska utföras i form av ett rollspel där deltagaren på ett lämpligt sätt ska lösa en konstruerad bevakningsuppgift.
	Beräknad tid	3 timmar.

Utbildning för användare av pepparspray (OC-spray)

8 lektionstimmar

Endast den som med godkänt resultat har genomgått utbildning för skyddsvakt enligt 2 kap. 1–2 §§ FAP 694-1 eller motsvarande utbildning enligt äldre bestämmelser får antas till utbildningen.

Den som ska genomgå kursen ska först ha läst in Polishögskolans utbildningsmaterial för användare av pepparspray eller motsvarande material utfärdat av Polishögskolan.

Examination ska ske praktiskt och teoretiskt i olika moment under kursen. För att bli godkänd krävs närvaro vid samtliga moment och att deltagaren examinerats med godkänt resultat.

Ämne	Juridik
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – Polislagen 8,10 §§. – Brottsbalken 24 kap. – Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddsvakter, RPSFS 2012:16, FAP 694-1.
Mål	<p>Deltagaren ska efter utbildningsmomentet känna till</p> <ul style="list-style-type: none"> – de regler som styr skyddsvakts användande av OC-spray och – hur avrapportering ska ske.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning. Ämnet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.
Beräknad tid	2 timmar.

Ämne	Teknik och taktik
Innehåll	<p>Information om</p> <ul style="list-style-type: none"> – OC-spray och dess effekter, – kommunikation och etik, och – mental förberedelse och stresshantering.
Mål	<p>Deltagaren ska känna till</p> <ul style="list-style-type: none"> – vilken effekt som OC-spray kan orsaka, – risker för sekundär spridning och kontaminering, och – etiska och andra konsekvenser av användningen av OC-spray.
Genomförande	Målet ska nås genom teoretisk undervisning. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara OC-sprayinstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.
Beräknad tid	2 timmar.

RPSFS 2012:16	Ämne	Praktisk övning
	Innehåll	Målet ska nås genom praktisk övning med OC-spray.
	Mål	<ul style="list-style-type: none"> – Förmåga att använda OC-spray, – kunskap om OC-spray och dess effekter, och – effekter av exponering.
	Genomförande	Övningen ska omfatta handgrepp och taktik samt att deltagaren utsätts för OC-spray och påföljande sanering. Momentet sanering ska övas ingående. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara OC-sprayinstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.
	Beräknad tid	4 timmar.

Utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt**43 timmar**

Endast den som med godkänt resultat har genomgått utbildning för skyddsvakt enligt 2 kap. 1–2 §§ FAP 694-1 eller motsvarande utbildning enligt äldre bestämmelser får antas till utbildningen.

Ämne	Innehav och förvaring av bevaknings- och utbildningsföretags och väktares skjutvapen
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – 2 kap. 3, 13 §§, 3 kap. 7 §, 9 kap. 2 § vapenlagen (1996:67). – 1 kap. 3 § och 17 kap. 1 § vapenförordningen (1996:70). – 6 kap. Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2002:9, FAP 551-3). – 4 kap. 2–5 §§, 10 §, 7 kap. 1 § 1–5 Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Polisens och andra statliga myndigheters förvaring och transport av skjutvapen och ammunition (RPSFS 2005:9, FAP 943-1).
Mål	Deltagaren ska efter utbildningsmomentet kunna redogöra för innehållet i de författningsbestämmelser som reglerar bevaknings- och utbildningsföretags samt skyddsvakts möjligheter att få tillstånd att inneha skjutvapen och hur vapnen ska förvaras.
Genomförande	<p>Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning med utgångspunkt från relevanta författningsbestämmelser.</p> <p>Utbildningsmomentet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.</p>
Beräknad tid	5 timmar.
Ämne	Skyddsvakts bärande och användande av skjutvapen
Innehåll	24 kap. 1 och 5 §§ brottsbalken, 13 § skyddslagen (2010:305).
Mål	Deltagaren ska efter att ha genomgått ämnet kunna redogöra för de regler som styr när en skyddsvakt får använda skjutvapen.

Genomförande	Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning utifrån fingerade eller verkliga fallbeskrivningar. Utbildningsmomentet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.
Beräknad tid	8 timmar.
Ämne	Vapenkunskap
Innehåll	Tjänstevapnets konstruktion och funktion. Vapenvård, ammunitionsverkan och säkerhetsregler vid vapenhantering.
Mål	Deltagaren ska efter utbildningsmomentet ha kunskap om generella säkerhetsregler vid vapenhantering, konstruktion och funktion av tjänstevapnet samt vapenvård. Kännedom om verkan av olika slags ammunition.
Genomförande	Målet ska uppnås genom information om ammunitions verkan samt att deltagaren under ledning av instruktör utbildas i vapnets konstruktion, funktion samt vapenvård. Egenstudier av kursmaterial "Ammunitions verkan II". Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.
Beräknad tid	3 timmar.
Ämne	Vapenhantering – Allmänna grunder
Innehåll	Ladda och patron ur. Riktmedel, siktbild, grepp om vapnet, skjutställning, avfyringsteknik, precisions-skjutning, nödvärnsdrag (utan tidskrav), uppföljning av skottet och andning. Åtgärder vid eldavrött och magasinbyte. Repetition av generella säkerhetsregler samt säkerhetsregler på skjutbanan.
Mål	Deltagaren ska förstå förutsättningarna i grundträningen och kunna utföra momenten på ett säkert sätt.
Genomförande	Målet ska uppnås genom att deltagaren får praktisk övning i allmänna grunder i vapenhantering. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.
Beräknad tid	4 timmar.

Ämne**Vapenhantering – Färdighetsträning****RPSFS 2012:16****Innehåll**

Se ”Allmänna grunder i vapenhantering”. Tillkommer nödvärnsdrag (med tidskrav) eldgivning från låg färdigställning (med tidskrav), alternativa skjutställningar, enhandsskjutning, ficklampstekniker (skjutning under sämre ljusförhållanden), skydd och skyl. Genom drillen som metod bygga upp ett automatiserat beteende vid färdighetsträningen och på så sätt uppnå stresstålighet i vapenhanteringen hos deltagaren.

Mål

Deltagaren ska ha god kunskap och färdighet i att bära och hantera tjänstevapnet säkert och tjänstemässigt.

Genomförande

Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.

Beräknad tid

12 timmar.

Ämne**Vapenhantering – Beslutsträning****Innehåll**

Vapen användning med stöd av 24 kap 1 och 5 §§ BrB samt 13 § skyddslagen. Teoretisk kunskap om adekvata nödvärnssituationer och ingripanden med stöd av laga befogenhet förstärks genom att deltagarna får uppleva att agera i motsvarande situation på ett så verklighetsnära sätt som möjligt. Deltagaren får i realistiska övningar träna på att tolka situationen, fatta adekvata beslut och därefter verkställa dem i syfte att lösa situationen. Upplevelsebaserade övningar i syfte att tydliggöra mänsklig förmåga respektive begränsning.

Mål

Deltagaren ska efter utbildningsmomenten ha god förmåga att hantera situationer där tjänstevapnet kan komma till användning med stöd av nödvärnsrätten enligt 24 kap. 1 och 5 §§ BrB eller laga befogenhet enligt 13 § skyddslagen.

Genomförande

En nödvärnssituation eller ett ingripande med stöd av laga befogenhet är en komplex händelse där deltagaren har ett stort antal faktorer som påverkar hans eller hennes förmåga att lyckas i situationen.

Deltagaren ska öva på sådana situationer under så realistiska förhållanden som möjligt. Deltagaren ska efter sådana övningar ges möjlighet att utvärdera sin egen förmåga. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.

Beräknad tid

8 timmar.

Ämne

Kompetensprov

Innehåll

Skriftligt prov på deltagarens kunskap om den del av nödvärnsrätten och laga befogenhet som ger stöd för skyddsvakt att i vissa fall använda skjutvapen och de författningsbestämmelser som reglerar bevaknings- och utbildningsföretags och skyddsvakts möjligheter att få tillstånd att inneha skjutvapen och hur vapnen ska förvaras.

Praktiskt prov på deltagarens färdighet att bära och hantera skjutvapnet.

Mål

Det ska efter kompetensprovet stå klart om deltagaren har den kunskap och färdighet som krävs för att han eller hon ska kunna bära och använda skjutvapen i bevakningsarbetet säkert och rättsenligt.

Genomförande

Skriftligt prov. Det skriftliga provet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med motsvarande kunskapsnivå. Det praktiska provet ska genomföras i enlighet med kravnivån på det prov som poliser måste klara för att få bära vapen i tjänsten. Provet ska i denna del ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.

Beräknad tid

3 timmar.

Förkortad utbildning i handhavande av skjutvapen för skyddsvakt

16 timmar

Endast den som med godkänt resultat har genomgått utbildning för skyddsvakt enligt 2 kap. 1–2 §§ FAP 694-1 eller motsvarande utbildning enligt äldre bestämmelser samt föreskriven utbildning i handhavande av skjutvapen enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till lagen (1974:191) och förordningen (1989:149) om bevakningsföretag FAP 579-2 eller motsvarande utbildning enligt äldre bestämmelser får antas till utbildningen.

Ämne	Innehav och förvaring av bevaknings- och utbildningsföretags och väktares skjutvapen
Innehåll	<ul style="list-style-type: none"> – 2 kap. 3, 13 §§, 3 kap. 7 §, 9 kap. 2 § vapenlagen (1996:67). – 1 kap. 3 § och 17 kap. 1 § vapenförordningen (1996:70). – 6 kap. Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2002:9, FAP 551-3). – 4 kap. 2–5 §§, 10 §, 7 kap. 1 § 1–5 Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Polisens och andra statliga myndigheters förvaring och transport av skjutvapen och ammunition (RPSFS 2005:9, FAP 943-1).
Mål	Deltagaren ska efter utbildningsmomentet kunna redogöra för innehållet i de författningsbestämmelser som reglerar bevaknings- och utbildningsföretags samt skyddsvakts möjligheter att få tillstånd att inneha skjutvapen och hur vapnen ska förvaras.
Genomförande	Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning med utgångspunkt från relevanta författningsbestämmelser. Utbildningsmomentet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.
Beräknad tid	1 timme.
Ämne	Skyddsvakts bärande och användande av skjutvapen
Innehåll	24 kap. 1 och 5 §§ brottsbalken, 13 § skyddslagen (2010:305)
Mål	Deltagaren ska efter att ha genomgått ämnet kunna redogöra för de regler som styr när en skyddsvakt får använda skjutvapen.

Genomförande Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning utifrån fingerade eller verkliga fallbeskrivningar. Utbildningsmomentet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med minst motsvarande kunskapsnivå.

Beräknad tid 2 timmar.

Ämne **Vapenhantering – Repetition**

Innehåll Ladda och patron ur. Riktmedel, siktbild, grepp om vapnet, skjutställning, avfiringsteknik, precisionsskjutning, nödvärnsdrag (utan tidskrav), uppföljning av skottet och andning. Åtgärder vid eldavbrott och magasinsbyte. Repetition av generella säkerhetsregler samt säkerhetsregler på skjutbanan.

Mål Deltagaren ska förstå förutsättningarna i grundträningen och kunna utföra momenten på ett säkert sätt.

Genomförande Målet ska uppnås genom att deltagaren får praktisk övning i allmänna grunder i vapenhantering. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.

Beräknad tid 2 timmar.

Ämne **Vapenhantering – Beslutsträning**

Innehåll Vapen användning med stöd av 24 kap 1 och 5 §§ BrB samt 13 § skyddslagen. Teoretisk kunskap om adekvata nödvärnssituationer och ingripanden med stöd av laga befogenhet förstärks genom att deltagaren får uppleva att agera i motsvarande situation på ett så verklighetsnära sätt som möjligt. Deltagaren får i realistiska övningar träna på att tolka situationen, fatta adekvata beslut och därefter verkställa dem i syfte att lösa situationen. Upplevelsebaserade övningar i syfte att tydliggöra mänsklig förmåga respektive begränsning.

Mål Deltagaren ska efter utbildningsmomenten ha god förmåga att hantera situationer där tjänstevapnet kan komma till användning med stöd av nödvärnsrätten enligt 24 kap. 1 och 5 §§ BrB eller laga befogenhet enligt 13 § skyddslagen.

Genomförande	<p>En nödvärnssituation eller ett ingripande med stöd av laga befogenhet är en komplex händelse där deltagaren har ett stort antal faktorer som påverkar hans/hennes förmåga att lyckas i situationen.</p> <p>Deltagaren ska öva på sådana situationer under så realistiska förhållanden som möjligt. Deltagaren ska efter sådana övningar ges möjlighet att utvärdera sin egen förmåga. Utbildningsmomentet ska ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.</p>
Beräknad tid	8 timmar.
Ämne	Kompetensprov
Innehåll	<p>Skriftligt prov på deltagarens kunskap om den del av nödvärnsrätten och laga befogenhet som ger stöd för skyddsvakt att i vissa fall använda skjutvapen och de författningsbestämmelser som reglerar bevaknings- och utbildningsföretags och skyddsvakts möjligheter att få tillstånd att inneha skjutvapen och hur vapnen ska förvaras.</p> <p>Praktiskt prov på deltagarens färdighet att bära och hantera skjutvapnet.</p>
Mål	Det ska efter kompetensprovet stå klart om deltagaren har den kunskap och färdighet som krävs för att han eller hon ska kunna bära och använda skjutvapen i bevakningsarbetet säkert och rättsenligt.
Genomförande	<p>Skriftligt prov. Det skriftliga provet ska ledas av en person med minst 15 högskolepoäng i juridik eller med motsvarande kunskapsnivå. Det praktiska provet ska genomföras i enlighet med kravnivån på det prov som poliser måste klara för att få bära vapen i tjänsten. Provet ska i denna del ledas av en person behörig att vara vapeninstruktör i auktoriserat utbildningsföretag.</p>
Beräknad tid	3 timmar.

Handfängsel för skyddsvakt

1. Allmänt

Handfängsel ska

- vara av metall och ha så stor brottstyrka att en normal person inte kan ta sig loss till exempel under transport i fordon,
- kunna användas både utom- och inomhus. De ska tåla hög användningsfrekvens över lång tid i olika miljöförhållanden,
- inte innehålla några giftiga ämnen eller på annat sätt avge hälsofarliga ämnen,
- vara funktionella och enkla att använda, både vid på- och avtagning samt under transport,
- bör vara underhållsfria utöver nödvändig rengöring och eventuell smörjning utan att fängslens funktion försämras, och
- konstruerade och tillverkade så att inga skador eller sjukdomar onödigtvis framkallas vare sig på den som blir belagd med handfängsel eller utför åtgärden.

Fängslet ska m.a.o. ha en sådan konstruktion att sårskador i största möjliga mån undviks på den som fängslet anbringas på. Ytskiktet ska vara så utformat att det inte flagnar så att skarpa kanter kan bildas och därmed orsaka blödningar på en fängslad person. Nitar ska vara helt inslipade mot underlaget och vara utan skarpa kanter. Insidan av handfängslet ska vara väl avrundat.

2. Konstruktion

Handfängsel ska ha en fast och en rörlig klov på varje sida.

3. Tålighetstest

Handfängslen ska vara av rostfritt stål och uppfylla standarden U.S. N.I.J. 0307.01. eller motsvarande krav.

4. Rörlighet

Klovarna ska vara så sammanfogade i ett rörligt system så att klovarna inte kan låsas mot varandra och därmed brytas isär.

5. Vikt och mått

Fängslen bör inte väga mer än 300 g och bör ha följande mått:

- minimum innermått 150 mm i omkrets,
- maximum innermått 220 mm i omkrets.

6. Lås

RPSFS 2012:16

Låsfunktionen ska

- ske med nyckel av samma typ som passar polisens handfängsel och
- inte kunna upphävas genom stötar.

Låsfunktionen bör ha

- minst 19 låspositioner och
- en låsning av typen ”push-pin” så att innermättet inte oavsiktligt kan förändras.

Batonger som får bäras av skyddsvakt

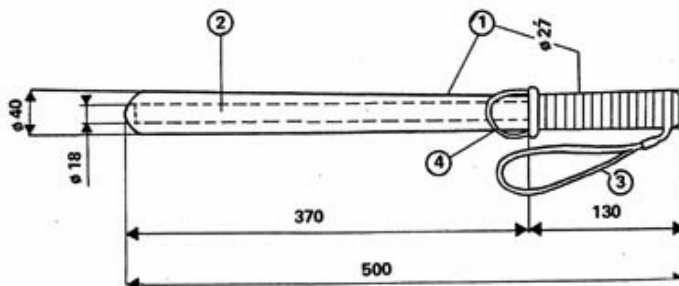
Batonger som uppfyller kraven i avsnitt 1 och 2 får bäras av skyddsvakt som genomgått föreskriven utbildning för detta.

1. Teknisk beskrivning av gummibatong för skyddsvakt

Skyddsvakt får när han eller hon utför bevakning endast bära och använda gummibatong med egenskaper enligt följande.

Färg: svart

Format:

Material:

1. Gummi – homogent utan blåsor
för handtaget: svart yt- eller genomfärgat naturgummi hårdhetsgrad 70–75 grader IRH
för övrigt: svart naturgummi, hårdhetsgrad ca 60 grader IRH.
2. Stålrör, härdat: SIS 142225, 18 dy X 1 mm.
Stålröret ska vara koncentriskt belagt med gummi på sådant sätt att en jämn tjockleksökning erhålls från handtaget till batongens spets. Vid handtaget ska gummitjockleken vara minst 4 mm (från stålröret) och vid batongens tjockaste del minst 10 mm.
3. Handrem av nylonband.
4. Bärbygel av rostfritt stål 18/8.
5. Uniformsknapp av metall.

2. Teknisk beskrivning av expanderbar batong för skyddsvakt

Skyddsvakt får när han eller hon utför bevakning endast bära och använda expanderbar batong med egenskaper enligt följande detaljkrav.

Batongen ska

- vara tillverkad av stål,
- vara högst 26" i utfällt läge,

- ha svart ytbeläggning,
- vara konstruerad på sådant sätt att ytterspetsen har en väl avrundad form,
- inte ha skarpa kanter eller en konstruktion som kan orsaka oavsiktliga personsador,
- kunna användas utan att driftstörningar uppstår eller att batongen eller dess ingående delar börjar rosta,
- vara användarvänlig och ha en greppyta som är tillverkad i ett halksäkert material,
- ha en greppyta (gummimaterial eller dyligt) som är fastsatt på sådant sätt att det inte kan glida eller lossna utan användande av verktyg,
- vara konstruerad på sådant sätt att den håller sig kvar i infällt respektive utfällt läge tills användaren önskar, samt
- bör kunna motstå skador som kan uppstå om batongen tappas från cirka 1 meters höjd vid upprepade tillfällen i hårt underlag.

OC-spray för skyddsvakt

1. Krav

1.1. Komponent

Den aktiva komponenten måste vara baserad på växtextrakt och Capsaisin derivat. Utöver Capsaisin får OC-sprayen inte innehålla substanser som enligt Rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 klassats som

- giftiga,
- oxiderande,
- hälsoskadliga,
- irriterande,
- cancerframkallande,
- allergiframkallande, eller
- genetiskt skadliga eller giftiga avseende reproduktionsförmåga.

1.2. Drivgas

Drivgasen får inte innehålla substanser som enligt Montrealprotokollet är otillåtna med avseende på negativ inverkan på ozonlagret.

2. Funktion

Behållaren får inte innehålla mer än 50 gram. Sprayen får antingen vara i form av en stråle, kon eller kombination av dessa två. Räckvidden vid sprayning ska vara minst tre meter.

Behållaren ska vara kapabel att producera åtminstone tre repetitioner av sprayning som var och en varar minst en sekund där den sista sprayningen ska kunna levereras med acceptabelt resultat avseende nivå av Capsaisin och räckvidd.

Hjälm för skyddsvakt

1. Allmänt

Skyddshjälm ska

- vara av liknade typ som Polisen använder,
- bestå av hjälmskal, visir, hakband och nackskydd,
- väga maximalt 1 650 gram exklusive nackskydd,
- vara anpassad för bärande av sådan skyddsmask som finns på objektet,
- ha märkning invändigt med tillverkningsår och skyddsklass, samt
- vara försedd med hakband med ”säkerhetslås” med nödutlösning.

Hjälmens skal ska

- vara tillverkat i ett stycke av reptålig formsprutad Polykarbonat (Lexan alternativt likvärdigt eller bättre material gällande bl.a. slaghållfasthet).

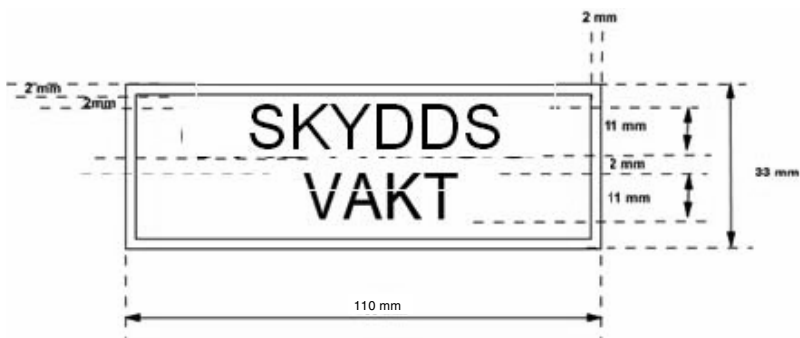
Visir ska

- vara fällbart och tillverkat av 4 mm Polykarbonat (Lexan alternativt likvärdigt eller bättre material gällande bl.a. slagållighet),
- vara välventilerat men även tätat i överkant som skydd mot att vätska rinner ned,
- kunna fixeras i både i uppfällt och nedfällt läge,
- täcka ansiktet ner till en linje strax under tänderna i underkäken, och
- överlappa hjälmskalet i sidled.

Tjänstetecken för och utmärkning av skyddsvakt

Tjänstetecken	Bärandeföreskrift	Beskrivning
Funktionsbeckning bröst	Ska finnas på plaggets vänstra bröst. Inga andra funktionsbeteckningar är tillåtna att kombinera med denna.	SKYDDSVAKT Svart botten med gul text, maximalt yttermått 110 x 33 mm. Broderat märke eller bricka av metall med gul text och svart botten. Se bild 1.

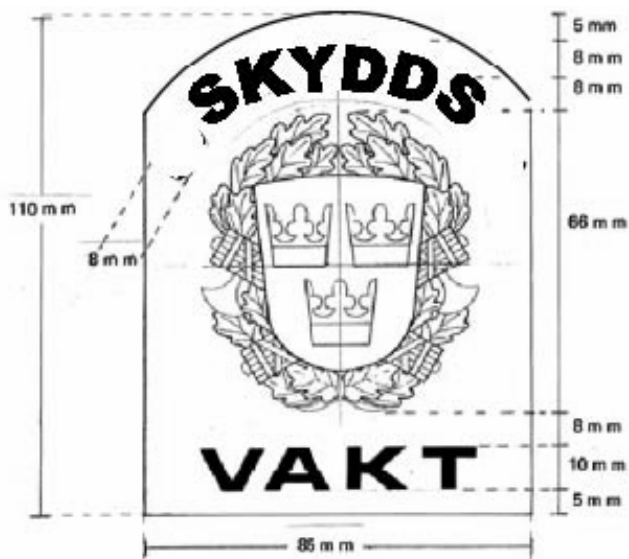
Bild 1

Tjänstetecken	Bärandeföreskrift	Beskrivning
Ärmblem	Ärmblem ska finnas på samtliga unifomsplagg som bärs synliga. De ska antingen vara – fast monterade som tygmärke på båda ärmarna eller – löstagbar svart armbindel med tryckt ärmblem på båda ärmarna. Armbindel får vara försedd med bevakningsföretagets logotyp.	SKYDDSVAKT, rektangulärt märke med böjd övre kant på svart botten bestående av en sköld med lilla riksvapnet lagd över två korsande fasces vilande på eklöv. Ovanför skölden texten SKYDDSVAKT och under skölden texten VAKT med gul text. Broderat i gult, svart och blått garn. Se bild 2.

<i>Tjänstetecken</i>	<i>Bärandeföreskrift</i>	<i>Beskrivning</i>
	<p>Ärmblem ska alltid vara placerade centrerat 50 mm nedanför ärmkullen.</p> <p>Ärmblem får bäras på samtliga jackor, skjortor, pikétröjor etc.</p>	

Bild 2

Varselväst för skyddsvakt

<i>Tjänstetecken</i>	<i>Bärandeföreskrift</i>	<i>Beskrivning</i>
Varselväst	Får bäras vid all tjänstgöring. Ska bäras vid tjänstgöring som kräver synlighet enligt EN 471 klass 2	Fluorescerande gul väst med reflexer. SKYDDSVAKT tryckt i reflekterande material på blå botten fram- och baktill på plagget. Botenplattan ska vara blå enligt NCS ² 7015-R90B. Se bild 3 och 3.

Bild 3

Bild 4

